

Περιεχόμενα

I. Εισαγωγή	2
II. Η ποικιλομορφία της Αγίας Γραφής	4
A. Η γλώσσα της Αγίας Γραφής	5
1. ... Η «υπερφυσική» γλώσσα της	6
2. ... Η καθημερινή γλώσσα της	7
B. Λογοτεχνικά γένη & είδη	10
C. Έμμεσες υποδείξεις	15
III. Ο θεϊκός Νόμος στην Αγία Γραφή	16
A. Οι δέκα εντολές	17
B. Τριμερής κατηγοριοποίηση τού Νόμου	21
1. Τα κριτήριά της	22
2. Η αξία της στην κατανόηση της Γραφής	24
3. Η εφαρμογή της στην Ηθική	25
IV. Η ενότητα της Αγίας Γραφής	31
A. Η εντολή της αγάπης	32
B. Το ευαγγέλιο της χάρης	34
C. Νέα Διαθήκη	38
D. Αρμονία των θείων εντολών	41
V. Επίλογος	43

Περιεχόμενα

Διάγραμμα – Ένα διάγραμμα του μαθήματος

Σημειώσεις – Ένα πρότυπο που παρέχει: το διάγραμμα το μαθήματος, σημειώσεις κλειδιά, αποσπάσματα και περιλήψεις του μαθήματος και χώρο για πρόσθετες σημειώσεις.

Ερωτήσεις επανάληψης - Ερωτήσεις στα βασικά περιεχόμενα του μαθήματος και χώρος για τις απαντήσεις. Κατάλληλο για το γράψιμο εργασιών και τεστ.

Ερωτήσεις εφαρμογής – Ερωτήσεις που συνδέουν το περιεχόμενο του μαθήματος με τη χριστιανική ζωή, τη θεολογία και τη διακονία, κατάλληλο για συζητήσεις σε ομάδες, γραπτές εργασίες και τεστ.

Πώς να χρησιμοποιήσετε αυτό το μάθημα και τον οδηγό σπουδών

- **Πριν δείτε το μάθημα**
 - **Προετοιμασία** – Ολοκληρώστε τα αναγνώσματα.
 - **Διαλλείματα** – Εξετάστε πού αρχίζει και πού τελειώνει το κομμάτι που ακούτε. Οι διαλέξεις έχουν συμπυκνωμένες πληροφορίες, γι' αυτό ίσως να θέλετε να κάνετε κάποια διαλλείματα. Τα διαλλείματα θα πρέπει να σχεδιαστούν σύμφωνα με τη βασική διάρθρωση των ενοτήτων στο διάγραμμα του μαθήματος.
- **Καθώς βλέπετε το μάθημα**
 - **Σημειώσεις** – Χρησιμοποιήστε τα τμήματα των σημειώσεων για να ακολουθήσετε το μάθημα και να κρατήσετε συμπληρωματικές σημειώσεις. Πολλές από τις κύριες ιδέες συνοψίζονται ήδη στις σημειώσεις, αλλά να κάνετε και τις δικές σας συμπληρωματικές σημειώσεις. Θα πρέπει επίσης να προσθέσετε λεπτομέρειες που θα σας βοηθήσουν να θυμάστε, να περιγράψετε και να μπορείτε να υπερασπιστείτε τις κύριες ιδέες.
 - **Παύση/επανάληψη τμημάτων του μαθήματος** – Ίσως να βρείτε χρήσιμο να κάνετε παύση ή επανάληψη σε συγκεκριμένα σημεία προκειμένου να κρατήσετε συμπληρωματικές

σημειώσεις, να ξαναδείτε δύσκολες έννοιες ή να συζητήστε τα σημεία που σας ενδιαφέρουν.

- **Αφού έχετε δει τα μαθήματα**

- **Ερωτήσεις Επανάληψης** – Απαντήστε στις ερωτήσεις επανάληψης στο χώρο που υπάρχει. Τις ερωτήσεις αναθεώρησης, θα είναι καλύτερο, να τις συμπληρώσει ο καθένας μόνος του και όχι σαν ομάδα.
- **Ερωτήσεις εφαρμογής** - Οι ερωτήσεις εφαρμογής είναι κατάλληλες για γραπτές εργασίες ή θέματα για συζήτηση. Για τις γραπτές εργασίες συνιστάται οι απαντήσεις να μην ξεπερνούν τη μία σελίδα.

ΠΩΣ ΠΑΙΡΝΟΥΜΕ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΑΛΗΘΕΙΑ

ΜΑΘΗΜΑ 4

Η κανονιστική οπτική: Τα μέρη και οι θεωρήσεις της Αγίας Γραφής

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σε αυτό το μάθημα θα εστιάσουμε την προσοχή μας στους διαφορετικούς τρόπους με τους οποίους τα διάφορα μέρη και θεωρήσεις της Αγίας Γραφής μάς γνωστοποιούν τα ηθικά πρότυπα του Θεού.

II. Η ΠΟΙΚΙΛΟΜΟΡΦΙΑ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΓΡΑΦΗΣ

Η Αγία Γραφή μεταφέρει τα μηνύματά της με πολλούς διαφορετικούς τρόπους.

A. Η ΓΛΩΣΣΑ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΓΡΑΦΗΣ

Η Αγία Γραφή περιέχει όλο το φάσμα των γλωσσικών τρόπων και όχι μόνο- που συναντούμε σε κάθε ανθρώπινη επικοινωνία.

Αν δεν ξέρουμε να αναγνωρίζουμε αυτές τις γλωσσικές διαφοροποιήσεις και αν δεν καταλαβαίνουμε σε τι χρησιμεύει καθεμία από αυτές, είναι πολύ πιθανό να μην κατανοήσουμε σωστά τις διδασκαλίες της Αγίας Γραφής.

1.Η «υπερφυσική» γλώσσα της

Συχνά, όσοι πιστεύουν ότι η Αγία Γραφή «μιλά» με ασυνήθιστους τρόπους υπεραπλουστεύουν τη βιβλική γλώσσα προκειμένου να αναπτύξουν ένα σύστημα ερμηνείας που μπορεί να εφαρμοστεί πάνω-κάτω σε όλη την Αγία Γραφή.

Λάθος του Μεσαίωνα: Επειδή η Αγία Γραφή είναι εμπνευσμένη από τον Θεό, επικοινωνεί με τους αναγνώστες με τρόπο πέραν του συνηθούς ο οποίος υπερβαίνει την ανθρώπινη κατανόηση.

Πολλοί Χριστιανοί επιμένουν ότι η υπερφυσική φύση της Αγίας Γραφής είναι αυτή που καθιστά τη γλώσσα της εύκολη στην ερμηνεία.

2.Η καθημερινή γλώσσα της

Η Αγία Γραφή επικοινωνεί μέσω της καθημερινής ανθρώπινης γλώσσας, χρησιμοποιώντας όλες τις φυσιολογικές συμβάσεις της ανθρώπινης επικοινωνίας.

**Δώσε μας σήμερα τον απαραίτητο για τη ζωή μας άρτο.
(Κατά Ματθαίον 6:11).**

Η σαφήνεια της Γραφής συνεπάγεται:

- Η Αγία Γραφή δεν είναι δυσνόητη
- Δεν είναι γεμάτη με κρυμμένα νοήματα που μπορούν να ανακαλυφθούν μόνο μέσω:
 - ο Μυστήρια μέσα
 - ο Ιδιαίτερα πνευματικά χαρίσματα
 - ο Ειδικά γραφεία στην εκκλησία

Σε πολλά χωρία, μια αυστηρά κυριολεκτική ανάγνωση θα ήταν τρομερά παραπλανητική.

Λαέ του Ισραήλ, ελάτε στη Βαιθήλ και αμαρτήστε, στα Γάλγαλα και αμαρτήστε ακόμη πιο πολύ. (Αμώς 4:4).

Στον τόπο της Βαιθήλ τον ιερό να μην πηγαίνετε ...Ούτε στον ιερό τον τόπο των Γαλγάλων να πηγαίνετε. (Αμώς 5:5)

Η Αγία Γραφή, χρησιμοποιεί τις γλωσσικές συμβάσεις των συγγραφέων της και του αρχικού κοινού στο οποίο απευθύνονταν.

Πρέπει να μάθουμε πώς οι συγγραφείς και το αρχικό κοινό χρησιμοποιούσαν στην καθημερινότητα τη γλώσσα και να ανιχνεύσουμε ποια ήταν η πρόθεση κάθε συγγραφέα όταν έγραφε.

B.ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΑ ΓΕΝΗ & ΕΙΔΗ

Υπάρχει μεγάλη ποικιλομορφία στα λογοτεχνικά γένη (genres) από τα οποία αποτελείται η Αγία Γραφή.

Όταν μελετούμε ζητήματα ηθικής, εστιάζουμε σε χωρία της Αγίας Γραφής που περιέχουν εντολές ή που διδάσκουν απευθείας ηθικά πρότυπα και υποχρεώσεις.

Οι βιβλικές αφηγήσεις επικοινωνούν επίσης ηθικούς κανόνες και οδηγίες.

Κάθε απόσπασμα της Αγίας Γραφής αποκαλύπτει τον χαρακτήρα του Θεού, και περιέχει ηθική διδασκαλία ανεξάρτητα από το είδος της λογοτεχνίας.

Οι ιστορικές αφηγήσεις συμβάλλουν στη μελέτη και την εφαρμογή της χριστιανικής ηθικής:

- Μάς υποχρεώνουν να αποδεχτούμε το τεκμηριωμένο τους περιεχόμενο.
- Έχουν τη δύναμη να μας μεταμορφώνουν ηθικά.
- Παρέχουν το ιστορικό πλαίσιο για να ερμηνεύσουμε σωστά τον Νόμο του Θεού.
- Παρουσιάζουν το πώς ο Θεός αξιολογεί τα ιστορικά γεγονότα

- Οι συγγραφείς των ιστορικών αφηγήσεων της Αγίας Γραφής καταγράφουν δικά τους σχόλια που έχουν να κάνουν με την ηθική.

Εγώ είμαι ο Κύριος ο Θεός σου, που σε έβγαλα από την Αίγυπτο, τον τόπο της δουλείας. (Έξοδος 20:2)

Ο Λωτ έστησε τις σκηνές του ανάμεσα στις πόλεις της κοιλάδας, κοντά τα Σόδομα. Οι άνθρωποι όμως των Σοδόμων ήταν κακοί και πάρα πολύ αμαρτωλοί ενώπιον του Κυρίου. (Γένεση 13:12-13)

Οι συγγραφείς των ιστορικών αφηγήσεων που περιέχονται στην Αγία Γραφή, έκαναν σχόλια για την καλοσύνη ή την κακία αναφορικά με τους χαρακτήρες, τις συμπεριφορές και τις πράξεις πολλών από τους συμμετέχοντες στις ιστορικές αυτές αφηγήσεις.

Κάθε λογοτεχνικό γένος είναι κανονιστικό, κάθε λογοτεχνικό γένος μάς διδάσκει κάτι για τον τρόπο που πρέπει να σκεφτόμαστε, να ενεργούμε και να αισθανόμαστε.

Ο,τι βρίσκεται στη Γραφή είναι εμπνευσμένο από το Πνεύμα του Θεού κι είναι ωφέλιμο για τη διδασκαλία της αλήθειας, για τον έλεγχο της πλάνης, για τη διόρθωση των λαθών, για τη διαπαιδαγώγηση σε μια ζωή όπως τη θέλει ο Θεός• έτσι ο άνθρωπος του Θεού θα είναι τέλειος και καταρτισμένος για κάθε καλό έργο. (Β' Τιμόθεο 3:16-17)

Γ.ΕΜΜΕΣΕΣ ΥΠΟΔΕΙΞΕΙΣ

Η ποικιλία τής Αγίας Γραφής υποδηλώνει ότι διδασκαλία της ηθικής στις μέρες μας θα μπορούσε να ωφεληθεί από τη χρήση διαφορετικών λογοτεχνικών ειδών.

III.Ο ΘΕΪΚΟΣ ΝΟΜΟΣ ΣΤΗΝ ΑΓΙΑ ΓΡΑΦΗ

Ο νόμος του Θεού στην Αγία Γραφή περιλαμβάνει εκείνα τα τμήματα της Βίβλου που αναφέρονται πιο ρητά στην ηθική.

Ο νόμος του Θεού σε αυτά τα μαθήματα: τμήματα της Γραφής που είναι γραμμένα με τη μορφή και τη γλώσσα ενός νομικού κώδικα

A.ΟΙ ΔΕΚΑ ΕΝΤΟΛΕΣ

Οι Δέκα Εντολές υπερέχουν έναντι των λοιπών εντολών που περιέχονται στην Αγία Γραφή.

- Ιστορικά
- Θεολογικά

Ο πρώτος γραπτός νομικός κώδικας που έλαβε ο λαός Ισραήλ.

Αυτή τη διαθήκη που την επικύρωσε προηγουμένως ο Θεός και αναφερόταν στο πρόσωπο του Χριστού, δεν μπορεί ο νόμος, που ήρθε ύστερα από τετρακόσια τριάντα χρόνια, να την ακυρώσει, καταργώντας έτσι τις υποσχέσεις του Θεού. (Προς Γαλάτες 3:17).

Το *Βιβλίο της Διαθήκης*: Πρόσθετοι νόμοι που ελήφθησαν με τις Δέκα Εντολές

Να ζεις σύμφωνα με το θέλημά μου και να είσαι τέλειος. (Γένεση 17:1).

Οι Δέκα Εντολές, υπερείχαν επίσης θεολογικά ή ιδεολογικά.

Ο Κύριος είπε στο Μωυσή: «Ανέβα σ' εμένα στο βουνό και μείνε εκεί για να σου δώσω τις λίθινες πλάκες, το νόμο και τις εντολές που έγραψα για να διδάσκεται ο λαός». (Έξοδος 24:12).

Ο Θεός χάραξε τις Δέκα Εντολές σε πέτρινες πλάκες. Δόθηκαν στον Ισραήλ: εν μεσω βροντών και αστραπών, καπνών, σύννεφων και ουράνιων σαλπίγγων.

Μου έδωσε τις δυο πέτρινες πλάκες που πάνω τους ήταν γραμμένα από τον ίδιο το Θεό, όλα τα λόγια, που σας είχε πει μέσα από τη φωτιά τη μέρα που είχατε συγκεντρωθεί στο βουνό. (Δευτερονόμιο 9:10).

Ο Μωυσής ταυτίζει τις Δέκα Εντολές με τη διαθήκη του Θεού με τον λαό του.

(Ο Θεός) Σας αποκάλυψε τη διαθήκη του, τις δέκα εντολές. Τις έγραψε πάνω σε δύο πέτρινες πλάκες και σας διέταξε να τις τηρείτε. (Δευτερονόμιο 4:13).

Οι Δέκα Εντολές τοποθετήθηκαν επίσης στην Κιβωτό της Διαθήκης.

Ο Ιησούς του είπε: «... Αν θέλεις πάντως να μπεις στη ζωή, τήρησε τις εντολές». «Ποιες;» του λέει. Κι ο Ιησούς είπε: «Το μη σκοτώσεις, μη μοιχεύσεις, μην κλέψεις, μην ψευδομαρτυρήσεις, τίμα τον πατέρα και τη μητέρα σου και αγάπα τον πλησίον σου όπως τον εαυτό σου». (κατά Ματθαίον 19:17-19).

Ο Ιησούς επιβεβαίωσε τη σημασία των Δέκα Εντολών.

B.ΤΡΙΜΕΡΗΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ

Είναι σύνηθες να υπόκατηγοριοποιούνται οι διάφοροι νόμοι της Παλαιάς Διαθήκης σε τρεις μεγάλες ομάδες:

- Οι ηθικοί νόμοι - εκφράζουν τα ηθικά πρότυπα του Θεού και συνήθως ταυτίζονται με τις Δέκα Εντολές.
- Οι αστικοί νόμοι - διευθετούν τη σωστή διακυβέρνηση της κοινωνίας
- Οι τελετουργικοί νόμοι - παρέχουν οδηγίες για τη λατρεία του Θεού

1. Τα κριτήριά της

Στην Αγία Γραφή δεν βρίσκουμε άμεση αναφορά ότι υπάρχουν διαφορετικοί τύποι νόμων.

Η Αγία Γραφή σαφώς παρουσιάζει κάποιους νόμους σαν να ανήκουν σε περισσότερες από μία κατηγορίες.

2. Η αξία της στην κατανόηση της Γραφής

Η τριμερής διαίρεση μας βοηθά να δούμε πιο καθαρά ότι ο Νόμος ρύθμιζε όλη τη ζωή

Η τριμερής διαίρεση αντανakλά μια βασική διάκριση που κάνει η Αγία Γραφή μεταξύ των τριών πιο ισχυρών αξιωμάτων που χαρακτήριζαν το θεοκρατικό σύστημα διακυβέρνησης του Ισραήλ:

- Του προφήτη
- Του ιερέα
- Του βασιλιά

Όταν η Γραφή μάς δίνει εκτενείς πληροφορίες για την εφαρμογή ενός νόμου, αλλά ελάχιστες σε σχέση με κάποιον παρόμοιο νόμο, είναι λογικό να χρησιμοποιούμε τις πληροφορίες αυτές για να κατανοήσουμε σωστά τους άλλους.

3.Η εφαρμογή της στην Ηθική

Πολλοί θεολόγοι είναι σύμφωνοι όσον αφορά την εγκυρότητα της παραδοσιακής κατηγοριοποίησης του Νόμου της Παλαιάς Διαθήκης, συχνά διαφοροποιούνται στον τρόπο εφαρμογής αυτών των κατηγοριών στη μελέτη της ηθικής.

Ο λαός του Θεού δεν χρειάζεται πλέον να εκπληρώνει συγκεκριμένες εντολές στο πλαίσιο του Μωσαϊκού συστήματος θυσιών και των τελετουργιών του ναού.

Οι εξειδικευμένες απαιτήσεις του αστικού δικαίου δεν ισχύουν πλέον· έχουν «λήξει».

Οι αστικοί και τελετουργικοί νόμοι της Παλαιάς Διαθήκης έχουν πραγματικά «λήξει» υπό την έννοια ότι δεν πρόκειται να επιστρέψουμε στα πρότυπα ζωής της Παλαιάς Διαθήκης.

Κατά μια άλλη έννοια, οι αστικοί και τελετουργικοί νόμοι της Παλαιάς Διαθήκης εξακολουθούν να ισχύουν για τους σύγχρονους Χριστιανούς.

Οι λόγοι για τους οποίους οι Χριστιανοί σήμερα πρέπει να αποβλέπουν επίσης στους αστικούς και τελετουργικούς νόμους της Παλαιάς Διαθήκης, όπως και στους ηθικούς νόμους της, για ηθική καθοδήγηση:

- Ο χαρακτήρας του Θεού απαιτεί να γνωρίζουμε τη σχετική αποκάλυψη που παρέχουν αυτοί οι νόμοι.
- Η Γραφή διδάσκει τη χωρίς διακοπή εφαρμογή μέχρι και σήμερα, κάθε νόμου της Παλαιάς Διαθήκης χωρίς εξαίρεση.
- Κάθε νόμος θα συνεχίσει να αποκαλύπτει το πρότυπο του Θεού μέχρι να ολοκληρωθούν όλα.
- Ο Νόμος είναι ενωμένος, χωρίς να λαμβάνει υπόψη τις διακρίσεις μεταξύ τελετουργικών, αστικών ή ηθικών διαχωρισμών.
- Όλη η Γραφή, όχι μόνο κάποια μέρη, είναι για την ηθική μας διδασκαλία.

- Οι τελετουργικοί και αστικοί νόμοι είναι χρήσιμοι για να μας εκπαιδεύσουν στους τρόπους της δικαιοσύνης.

Σας βεβαιώνω πως όσο υπάρχει ο κόσμος, έως τη συντέλειά του, δε θα πάψει να ισχύει ούτε ένα γιώτα ή μία οξεία από το νόμο. Όποιος, λοιπόν, καταργήσει ακόμα και μία από τις πιο μικρές εντολές αυτού του νόμου και διδάξει έτσι τους άλλους, θα θεωρηθεί ελάχιστος στη βασιλεία του Θεού. Ενώ όποιος τις τηρήσει όλες και διδάξει έτσι και τους άλλους, αυτός θα θεωρηθεί μεγάλος στη βασιλεία του Θεού. (κατά Ματθαίον 5:18-19)

Όποιος τηρήσει όλες τις διατάξεις του νόμου και παραβεί μία, θεωρείται παραβάτης όλου του νόμου. Γιατί, αυτός που είπε “ μη μοιχεύσεις” είπε και “ μη φονεύσεις.” (Ιακώβος 2:10-11)

Ό,τι βρίσκεται στη Γραφή ...είναι ωφέλιμο για τη διδασκαλία της αλήθειας, για τον έλεγχο της πλάνης, για τη διόρθωση των λαθών, για τη διαπαιδαγώγηση σε μια ζωή όπως τη θέλει ο Θεός (Β' Τιμόθεον 3:16)

Είναι επίσης σημαντικό να γνωρίζουμε πώς να θέτουμε σε εφαρμογή αυτές τις κατηγορίες του νόμου όταν προχωρούμε σε ηθικές αξιολογήσεις.

Κανένας νόμος δεν μπορεί να εφαρμοστεί ή να κατανοηθεί σωστά χωρίς να λάβουμε υπόψη τόσο τη συγκεκριμένη κατάσταση στην οποία εφαρμόζεται όσο και το άτομο που τον εφαρμόζει.

Ο Θεός έδειξε ότι η ίδια πλευρά του χαρακτήρα του εκδηλωνόταν με διαφορετικούς τρόπους σε διαφορετικές καταστάσεις.

«Ο πατέρας μας πέθανε στην έρημο ... χωρίς ν' αφήσει γιο. Δεν ανήκε στην ομάδα του Κορέ, που επαναστάτησαν εναντίον του Κυρίου, αλλά πέθανε εξαιτίας μιας δικής του αμαρτίας. Γιατί όμως να εξαφανιστεί το όνομα του πατέρα μας από τη συγγένειά του; Επειδή δεν είχε γιο; Δώσε μας εμάς το μερίδιο, όπως έδωσες και στους αδερφούς του πατέρα μας». (Αριθμοί 27:3-4)

**Ο Μωυσής παρουσίασε την υπόθεσή τους στο Κύριο
(Αριθμοί 27:5)**

«Σωστά μίλησαν οι κόρες του Σελαφχάδ... Θα πεις στους Ισραηλίτες: Αν κάποιος πεθάνει χωρίς να έχει γιο, η ιδιοκτησία του θα μεταβιβάζεται στην κόρη του». (Αριθμοί 27:7-8)

Ως ιερέας, ο Χριστός εκπληρώνει τις τελετουργικές πτυχές του νόμου.

Ως βασιλιάς, ο Χριστός εκπληρώνει τις πλευρές του νόμου που έχουν να κάνουν με αστικές υποθέσεις.

Ως προφήτης, ο Χριστός εκπληρώνει τις ηθικές πτυχές του νόμου.

IV. Η ΕΝΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΓΡΑΦΗΣ

Ο νόμος σχετίζεται με τα άλλα μέρη της γραπτής αποκάλυψης του Θεού.

A. Η ΕΝΤΟΛΗ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

«Αυτός του απάντησε: «Ν' αγαπάς τον Κύριο το Θεό σου μ' όλη την καρδιά σου, μ' όλη την ψυχή σου και μ' όλο το νου σου. Αυτή είναι η πρώτη και πιο μεγάλη εντολή. Δεύτερη, εξίσου σπουδαία με αυτήν: ν' αγαπάς τον πλησίον σου όπως τον εαυτό σου. Σ' αυτές τις δύο εντολές συνοψίζονται όλος ο νόμος και οι προφήτες» (κατά Ματθαίον 22:37-40)

Ο Ιησούς: αποκαλεί την εντολή να αγαπάμε τον Θεό ως τη μεγαλύτερη από όλες.

Ο Ιησούς: αναφέρει επίσης ότι η εντολή να αγαπάμε τον πλησίον μας είναι ο δεύτερος πιο σημαντικός νόμος

...όλες γενικά οι εντολές συνοψίζονται στη μία ετούτη: Ν' αγαπήσεις τον πλησίον σου σαν τον εαυτό σου... η αγάπη είναι η τέλεια εκπλήρωση των εντολών του Θεού. (Ρωμαίους 13:9-10)

Άλλωστε όλος ο νόμος συνοψίζεται σε μια φράση: Στο ν' αγαπήσεις τον πλησίον σου σαν τον εαυτό σου. (Γαλάτας 5:14)

Ο Παύλος: εννοεί ότι η εντολή να αγαπάμε τον πλησίον μας συνδέεται με όλες τις άλλες καθώς όλες οι εντολές της Αγίας Γραφής στην ουσία μάς διδάσκουν πώς να αγαπάμε τον πλησίον μας.

Ούτε ο Ιησούς ούτε ο απ.Παύλος σκόπευαν να αντικαταστήσουν τις διάφορες διατάξεις του νόμου με ένα απλούστερο πρότυπο που ν' απαιτεί μόνο αγάπη για τον Θεό και τον πλησίον.

Αυτές είναι οι εντολές, τα διατάγματα και οι νόμοι που με οδήγησε ο Κύριος ο Θεός σου να σε διδάξω ... ώστε ... να φοβάσαι τον Κύριο τον Θεό σου ... τηρώντας όλα τα διατάγματά του και τις εντολές που σου δίνω... Να αγαπάς τον Κύριο τον Θεό σου με όλη σου την καρδιά και με όλη σου την ψυχή και με όλη σου τη δύναμη (Δευτερονόμιο 6:1-5)

B.ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΤΗΣ ΧΑΡΗΣ

Μια συχνή παρανόηση που υπάρχει ανάμεσα στους χριστιανούς, είναι ότι ο νόμος είναι αντίθετος με το ευαγγέλιο της χάρης.

Τρεις διαφορετικές χρήσεις του Νόμουστη Γραφή:

- Η πρώτη χρήση του νόμου - η παιδαγωγική, δηλ. η χρήση του ως δασκάλου.
- Η δεύτερη χρήση του νόμου- η αστική, για να περιορίσουμε την αμαρτία στην κοινωνία.
- Η τρίτη χρήση του νόμου - η κανονιστική, δηλ. η χρήση του ως οδηγού ή κανόνα για τους πιστούς χριστιανούς.

Ο Παύλος γράφει για τη δική του εμπειρία όσον αφορά την παιδαγωγική χρήση του νόμου, στην επιστολή προς Ρωμαίους 7:7-8:

...Δε θα ήξερα τι είναι αμαρτωλή επιθυμία, αν ο νόμος δεν έλεγε: Μην έχεις αμαρτωλές επιθυμίες. Η αμαρτία άδραξε την ευκαιρία που της προσφέρουν οι εντολές και με γέμισε με κάθε λογής επιθυμίες... (Ρωμαίους 7:7-8)

Δεν μπορεί πια, λοιπόν, η αμαρτία να σας εξουσιάσει, γιατί ζείτε όχι κάτω από την κυριαρχία του νόμου, αλλά στο χώρο της χάρης του Θεού. (Ρωμαίους 6:14)

Η παιδαγωγική χρήση του νόμου δεν έχει άμεση εφαρμογή στους πιστούς. Μόλις ένα άτομο οδηγηθεί στον Χριστό, σημαίνει ότι ο νόμος έχει ήδη ολοκληρώσει το έργο του.

Η αστική ή δεύτερη χρήση του νόμου έχει να κάνει με τον τρόπο με τον οποίο ο νόμος περιορίζει την αμαρτία μέσω της απειλής τιμωρίας αυτών που τον παραβιάζουν.

Αυτή η χρήση του νόμου ισχύει τόσο για τους πιστούς όσο και για τους μη πιστούς, και επικεντρώνεται ιδιαίτερα στη θεώρηση του Θεού από την πολιτική εξουσία ως μέσου για τον περιορισμό του κακού.

Η κανονιστική χρήση αντιμετωπίζει τον νόμο ως αποκάλυψη του θελήματος του Θεού για τη χριστιανική ζωή.

Όποιος αμαρτάνει παραβαίνει το νόμο του Θεού. Η αμαρτία είναι η ίδια η ανομία. (Α' Ιωάννου 3:4)

Όταν ο νόμος χρησιμοποιείται ως πρότυπο για τη χριστιανική συμπεριφορά, είναι απόλυτα συμβατός με το ευαγγέλιο.

Οι πιστοί δεν βρίσκονται «υπό τον νόμο» με την έννοια ότι υφίστανται την κατάρα του όταν αμαρτάνουν, είναι ωστόσο «υπό τον νόμο» με την έννοια ότι λαμβάνουν τις ευλογίες του και είναι υποχρεωμένοι να τον υπακούουν.

Όποιος όμως μελέτησε τον τέλειο νόμο, δηλαδή το νόμο της ελευθερίας, και έμεινε σταθερός σ' αυτόν, όποιος δεν υπήρξε απλός ακροατής που ξεχνάει, αλλά τον εφήρμοσε στην πράξη, αυτός με την έμπρακτη αυτή εφαρμογή θα είναι μακάριος. (Ιάκωβος 1:25)

Γ.ΝΕΑ ΔΙΑΘΗΚΗ

Όταν κάνουμε λόγο για την ιστορία της λύτρωσης και τη νέα διαθήκη, αναφερόμαστε στις αλλαγές που έλαβαν χώρα μεταξύ της εποχής της Παλαιάς και της Καινής Διαθήκης ως αποτέλεσμα του έργου του Ιησού Χριστού.

Θα συνάψω καινούρια διαθήκη με το λαό του Ισραήλ και το λαό του Ιούδα ... Θα τοποθετήσω το νόμο μου μέσα στο νου τους και θα χαράξω τις εντολές του μέσα στις καρδιές τους. Εγώ θα είμαι γι' αυτούς Θεός, κι αυτοί θα είναι ο λαός μου. (Εβραίους 8:8-10)

Στη νέα διαθήκη εσωτερικεύουμε τον νόμο και τον τηρούμε με σοβαρότητα.

Να μείνουν στην καρδιά σου οι εντολές αυτές, που εγώ σήμερα σου δίνω. (Δευτερονόμιο 6:6)

**Μες στην καρδιά μου διατηρώ τα λόγια σου για να μην αμαρτήσω
απέναντί σου. (Ψαλμός 119:11)**

Ο Λόγος του Θεού δόθηκε για να είναι πάντα στις καρδιές και στο μυαλό του λαού του, και πραγματικά ήταν στις καρδιές και στο μυαλό πολλών, ακόμη και στην παλιά διαθήκη.

**Ο νόμος αποτελεί σκιά των μελλοντικών αγαθών κι όχι την ίδια την
εικόνα της πραγματικότητας. (Εβραίους 10:1)**

Δ. ΑΡΜΟΝΙΑ ΤΩΝ ΘΕΙΩΝ ΕΝΤΟΛΩΝ

Οι νόμοι του Θεού δεν έρχονται σε αντίθεση ποτέ ο ένας με τον άλλον, όπως ο χαρακτήρας του Θεού δεν έρχεται σε αντίθεση ποτέ με τον εαυτό του.

**Όποιος τηρήσει όλες τις διατάξεις του νόμου και παραβεί μία,
θεωρείται παραβάτης όλου του νόμου. (Ιάκωβος 2:10)**

Επειδή ο νόμος είναι ενιαίος, οι διάφορες εντολές του απαιτούν την υπακοή μας στο σύνολό τους.

Είναι γεγονός, πάντως, ότι δεν θα μπορέσουμε να κατανοήσουμε στην εντέλεια ολόκληρο τον νόμο, γι' αυτό και κάποιες φορές θα νιώθουμε μπερδεμένοι ανάμεσα στους διάφορους νόμους του Θεού.

Οι νόμοι του Θεού δίνονται με την σιωπηρή κατανόηση ότι μερικές φορές κάποιοι νόμοι έχουν προτεραιότητα έναντι άλλων.

Γι' αυτό, όταν προσφέρεις το δώρο σου στο ναό κι εκεί θυμηθείς πως ο αδερφός σου έχει κάτι εναντίον σου, άφησε εκεί, μπροστά στο θυσιαστήριο του ναού, το δώρο σου και πήγαινε να συμφιλιωθείς πρώτα με τον αδερφό σου, και ύστερα έλα να προσφέρεις το δώρο σου. (κατά Ματθαίον 5:23-24)

Η προτεραιότητα που δίνει η Αγία Γραφή σε κάποιον νόμο σε σχέση με έναν άλλο, στην πραγματικότητα εναρμονίζεται με το σύνολο των νόμων και συνεπώς, δεν συνιστά καθόλου αντίφαση μεταξύ τους.

Οι βιβλικοί νόμοι δίνονται με την σιωπηρή κατανόηση ότι υπάρχουν εξαιρέσεις στους κανόνες.

**Πιο πολύ πρέπει να υπακούμε στο Θεό παρά στους ανθρώπους.
(Πράξεις 5:29)**

Οι γενικές αρχές, μερικές φορές, υποδεικνύουν αντίθετες πορείες δράσης. Σε αυτές τις περιπτώσεις, για να ανακαλύψουμε ποιο είναι το σωστό, θα πρέπει να εξετάσουμε κάθε εντολή και αρχή εκτιμώντας τη συγκεκριμένη κατάσταση και τα κίνητρα υπό το φως κάθε ηθικής υποχρέωσης.

V. ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Ερωτήσεις Επανάληψης

1. Περιγράψτε την ποικιλία της γλώσσας που βρίσκεται στη Βίβλο και αντιπαραβάλετε τις εξαιρετικές και συνηθισμένες χρήσεις της γλώσσας.
2. Περιγράψτε την ποικιλία της λογοτεχνίας που περιλαμβάνεται στη Βίβλο. Ποιους ευεργετικούς σκοπούς εξυπηρετεί αυτή η ποικιλομορφία των ειδών;
3. Υπό το φως της ποικιλίας που βρίσκουμε στη Γραφή, ποιες είναι ορισμένες συνέπειες για τον τρόπο που διδάσκουμε την ηθική σήμερα;
4. Με ποιους τρόπους οι Δέκα Εντολές υπερέχουν ιστορικά και θεολογικά;

5. Ποιες είναι οι τρεις παραδοσιακές κατηγορίες ή τύποι Νόμου και πώς μπορούμε να τους χρησιμοποιήσουμε για να μας βοηθήσουν να εφαρμόσουμε το Νόμο στον σύγχρονο κόσμο;
6. Πώς σχετίζεται ο Νόμος με την εντολή της αγάπης;
7. Ποια είναι η σχέση μεταξύ του Νόμου και του ευαγγελίου της χάριτος;
8. Περιγράψτε τον Νόμο σε σχέση με την ιστορία της λύτρωσης και τη καινή διαθήκη.
9. Ποια αρμονία υπάρχει ανάμεσα σε όλες τις θεϊκές εντολές;
10. Πώς επιδεικνύετε η ενότητα της Γραφής σε σχέση με τον Νόμο;

Ερωτήσεις Εφαρμογής

1. Με βάση τη συνηθισμένη χρήση της γλώσσας της Γραφής, πώς πρέπει να προσεγγίσετε τη Γραφή;
2. Πώς πρέπει οι γνώσεις σας για τη βιβλική ιστορία να επηρεάσουν τη συμπεριφορά σας;
3. Ένας φίλος σας ρωτά: «Πώς μπορεί από μια άποψη οι αστικοί και τελετουργικοί νόμοι της Παλαιάς Διαθήκης να έχουν λήξει, αλλά κατά μια άλλη άποψη να εξακολουθούν να ισχύουν;» Πώς θα απαντούσατε στην ερώτηση του φίλου σας;

4. Πώς μπορεί η «εντολή της αγάπης» και όλοι οι άλλοι βιβλικοί νόμοι να είναι οι πτυχές του καθενός;
5. Ποιο λόγο σας δίνει η καινή διαθήκη ώστε να υπακούσετε στο νόμο;
6. Ποια είναι η πιο σημαντική γνώση που μάθατε από αυτή τη μελέτη;